

Skaber e-læring læring?

Niels Henrik Helms
Forskningschef
University College Sjælland

I vil møde:

- En diskussion af definitioner
- MOOCs
- Vinterbyøster
- Adaptive læringsmiljøer
- "Study Labs"

E-læring?

E-læring er læring, der er helt eller delvist medieret af digitale medier

Ved e-læring forstås her planlagt læring, der er helt eller delvist digitalt medieret med det sigte at skabe en kvalitativ og/eller kvantitativ forbedring af en uddannelse/uddannelsesindsats

Blended?

Med forskellige hensigter

E-læring indføres for at skabe "bedre" læring. Det vil sige, at deltagerne fx lærer på måder, der giver større udbytte i forhold til indsatsen – eller de lærer med større overensstemmelse med omverdenens krav og/eller den måde de i øvrigt tilegner sig verden.

E-læring indføres for give mulighed for "mere" læring. Nye deltagere får adgang til læring, det kan fx være deltagere, der tidligere ikke har haft adgang pga. geografi, social eller kulturel distance mv..

E-læring indføres for give mulighed for at effektivisere og optimere driften af uddannelsesinstitutionerne (mv).

Der kan altså være forskellige hensigter med e-læringen:

Der kan være en formodning om, at det vil medføre at deltagerne lærer "bedre", et større udbytte i forhold til indsats.

Det kan også være et spørgsmål om at flere får adgang til formel uddannelse - eller, at der sker en optimering af ressourceudnyttelsen.

Ofte vil flere af disse hensigter og begrundelser ligge bag ved en satsning på e-læring, og ofte vil disse hensigter ikke være afstemte. I værste fald kan der være modsætninger mellem begrundelser og hensigter.

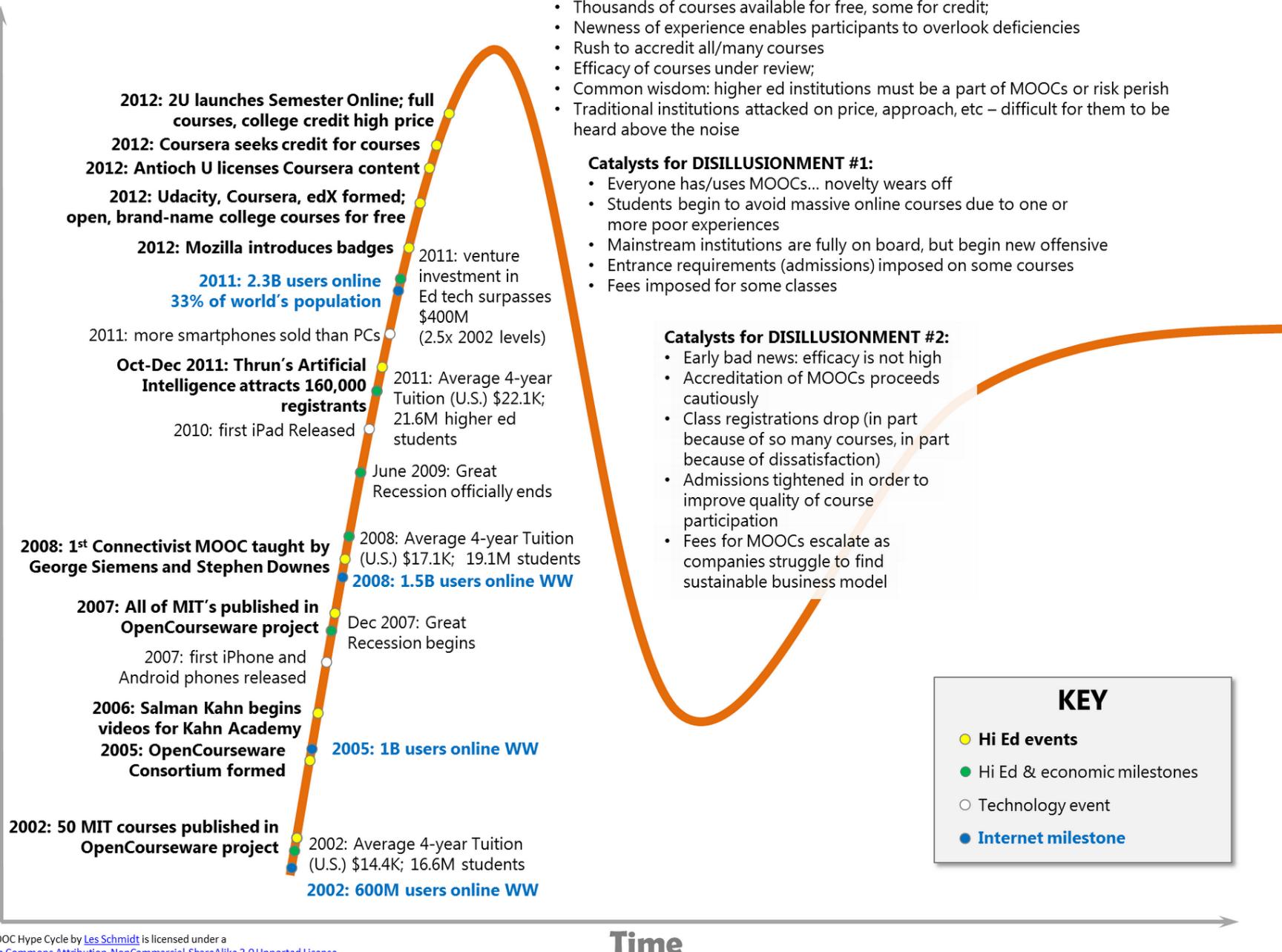
Better + Faster ? Cheaper

Hvad er en MOOC og hvorfor er de her? Hvad skal det til for?

En MOOC er et online-kursus, de er her, fordi det ikke kan være anderledes...

THE MOOC HYPE CYCLE – Nov 2012

..., fordi..

Hvis vi laver en fremskrivning af forskellige tendenser:

- Open Educational Ressources
- Nye former for uddannelser(Khan Academy,forskellige fagplatforme mv.
- Nettet som lærer/Populær Mekanik traditionen
- Og behovet for validitet/autenticitet

Det er jo fjernundervisning

Fjern-undervisning er "Ersatz"

Fjernundervisning som emancipatorisk rum/proces

Fjernundervisning som fleksibel tilpasning

Rigtig gammel diskussion..

Udfordring for vores "dybe" (for-)forståelse

Læreren som den, der formidler af den rette viden/den, der
validere den rette viden

Uddannelsessystemets rationale og selvforståelse

»unsuccessful secularisation of the sermon«(Horkheimer
1953)

Funktionel eller dannelsesmæssig forståelse af uddannelse

cMOOC	xMOOC
Udviklet først	Under hastig udbredelse
Konnektivistisk George Siemens	Traditionelt undervisningsparadigme, peer grading mv
Dialog - Konstruktion	Indhold, formidling, øvelse, tjek
Mere uformelt, men indgår I en formel struktur	Formelt, systematisk, let at validere og "grade"
Opbygning af netværk.	- Også netværk, men først og fremmest institutionel validering
Ad Hoc læringsmiljø/kludetæpper af medier	Fixed LMS: Coursera , Udacity ...
Kerne af sociale medier	Sociale medier anvendes
Expert learning,, LLL for videnarbejdere	Fra basale kvalifikationer og frem
Emergens tilskyndes	"Stick to the plan"
Frafald, frafald, frafald..naturligvis..	

Morten Post og Stempelkvist? Udbringning og validering?? (genudsendelse)

- Og hvad kan vi så lære af det??

Vi bliver nødt til at arbejde med didaktisk design!!

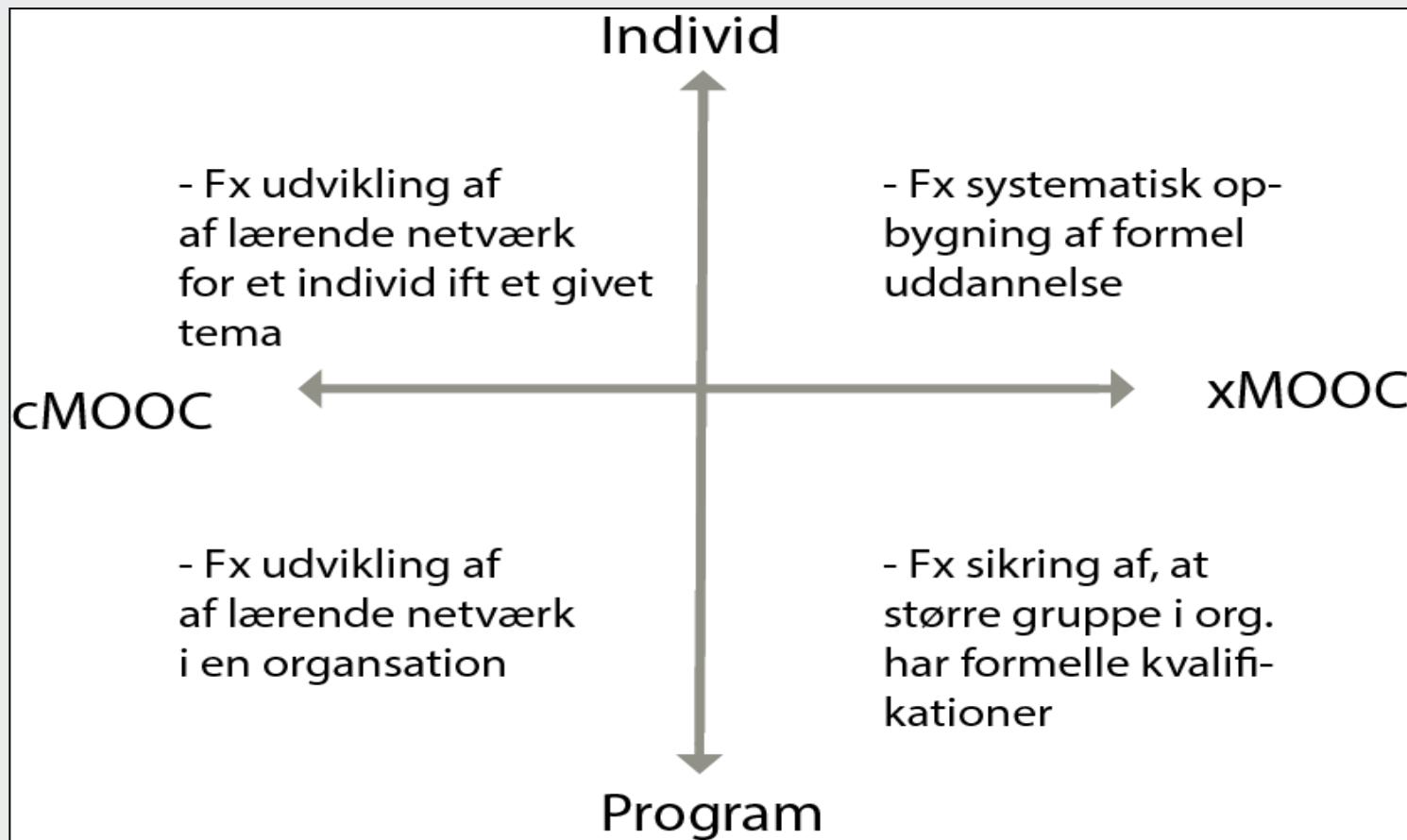
Design er det at skabe form på "Messy Situations" og

Åbne for meningstilskrivning!!

Hvad er det for en lærings situation vi adresserer??

Hvordan skabes en læringskontekst for deltageren?

Indre didaktisk design – ydre didaktisk design

Helms, N.H., Heilesen, S. (2015)

Vores ex!

Traditionel uddannelsestænkning

Borger

**Adaptive
elever/studerende**

Uddannelse

**Institutionelt
definerede
uddannelsesbaner**

Kan og skal vi vende det om? Adaptiv uddannelsestænkning?

Borger

**Personaliserede
læringsveje**

Uddannelse

Adaptive uddannelser

Lærende arbejdspladser – e-læring??

Personaliserede læringsveje

- **Tid og rum:** En uddannelse, som kan tilpasses mit hverdagsliv i forhold til hverdagsforpligtigelser.
- **Kompetencebaseret læring:** En uddannelse, som bygger videre på mine allerede erhvervede kompetencer.
- **Foretrukne læringsveje (pædagogisk kode):** Et læringsmiljø, der tilpasser sig mine foretrukne læringsveje og former.
- **Tilgængelige læringskulturer(kulturel kode):** Et læringsmiljø, der er tilgængeligt i de digitale (mv) formater, som jeg behersker (video – sociale medier)

Forskellige kontekster – Forskellige epistemiske kulturer

Adaptivt uddannelsesdesign – et design-framework for et nyt uddannelseskoncept i UCSJ

- Uddannelsen skal kunne tilgås uafhængigt af tid og rum – men også fysisk samt i hybride formater. (Flere formater)
- Uddannelsen skal kunne identificere allerede erhvervede kompetencer og udpege, hvilke kompetencer den studerende mangler at udvikle (kompetencetænkning og modulering).
- Kompetencer skal kunne tilegnes på multiple måder, og der skal etableres en vifte af pædagogiske designs

Den første prototype på et adaptivt uddannelsesdesign i UCSJ

Der produceres en læringsressource, som dækker alle kompetenceområder i et fag.

Læringsressourcen består af videoer med korte underviseroplæg, tekster, øvelser, test, interaktive øvelser, gruppeditkussioner og supplerende ressourcer.

Læringsressourcen kan tilgås asyntkront online af alle borgere i Region Sjælland uafhængigt af tid og rum.

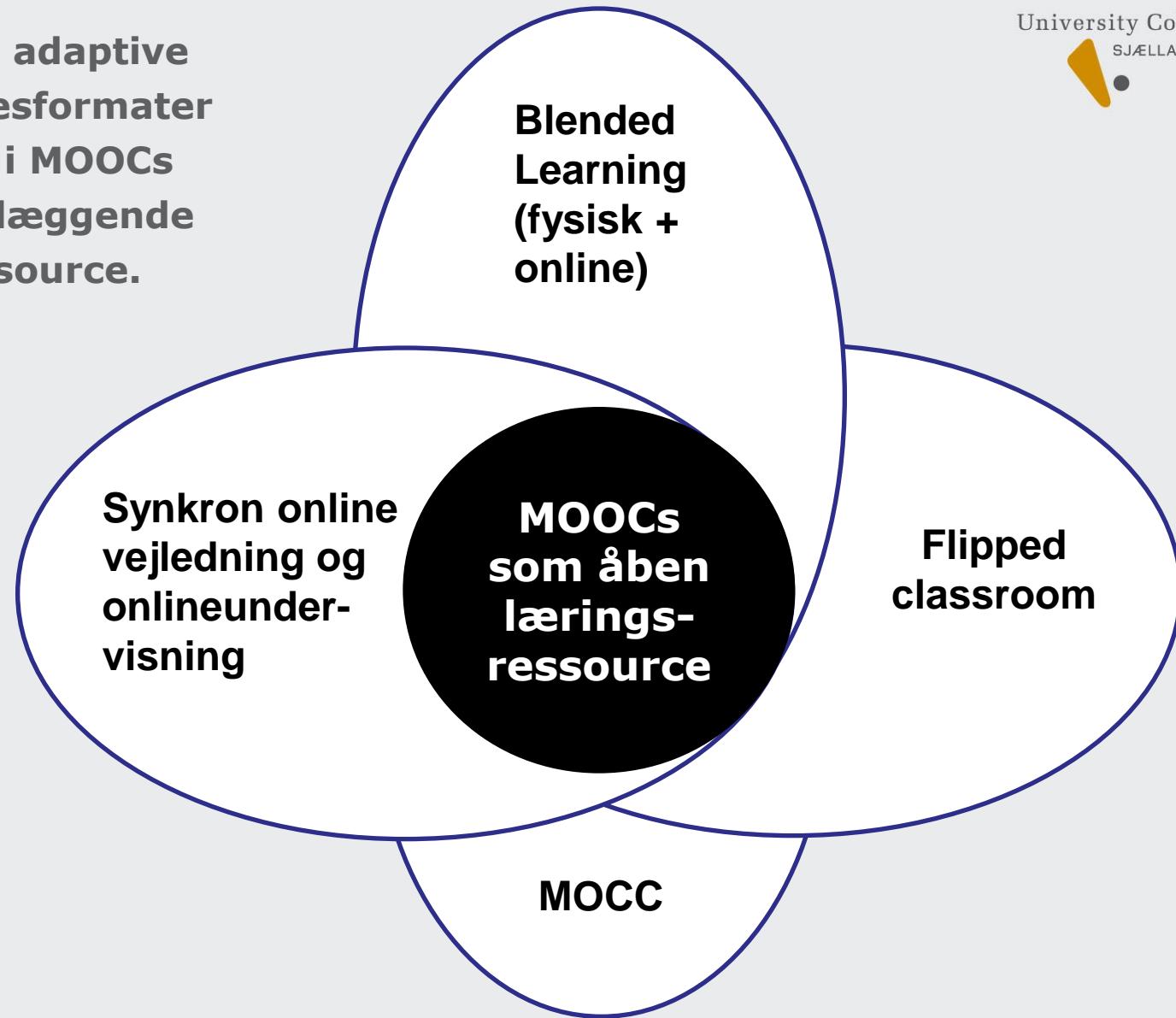
Læringsressourcen kaldes en MOOC:

Adaptive uddannelser i UCSJ med afsæt i MOOCs som læringsressource

Læringsressourcen er for UCSJ også en **undervisningsressource, der** kan indgå i en vifte af forskellige **uddannelsesformater og pædagogiske designs** i grunduddannelser og efteruddannelsen.

Fx kommuner kan tilkøbe alle former for uddannelsesformater og pædagogiske designs bygget op omkring MOOC-en.

Forskellige adaptive
uddannelsesformater
med afsæt i MOOCs
som grundlæggende
læringsressource.

Et konkret eksempel fra UCSJ på et adaptivt uddannelsesdesign med afsæt i MOOCs som læringsressource.

Jf. Folkeskolereformen skal alle lærere, der underviser i et fag i Folkeskolen inden 2020 have kompetencer svarende til et undervisningsfag (tidligere linjefag).

Dette kan ske gennem formel eksamen eller ved, at en skoleleder realkompetencevurderer læreren.

Pt er der mange tusinde lærere i Region Sjælland, som har mange års undervisningserfaring, men ingen formel uddannelse i det, de underviser i.

UCSJ og Roskilde Kommune samarbejder pt. om udvikling af et MOOC koncept til denne udfordring.

Roskilde Kommune har valgt et "Blended" format af MOOCs + tilstedeværelse og vejledning

- Et opstartsmøde med studieteknik og teknisk gennemgang af MOOC – platformen.
- En selvevalueringstest (individuel).
- En indledende og individuel studiesamtale med udgangspunkt i selvevalueringstest (90 min).
- 6 x faglig vejledning af 45 min.
- 4 x facilitering af studiegruppemøder á 2 timer.
- 3 x forelæsninger á 2 timer.
- 1 x eksamensteknisk vejledning a 2 times varighed.
- Eksamens.

Hvad har vi lært?

Stor udfordring til tidsrationalet(kulturen)

Stor udfordring til kompetencerationalet(arbejdsdelingen)

Stor udfordring til forventningsafstemningen(klassekampen)

Stor udfordring til det legislative system(retfærdighed)

Stor udfordring til de administrative systemer(standard ift intelligente systemer)

Forholdet mellem ejerskab og ejendomsret

Den adaptive udfordring

"Adaptiv læring indebærer brug af systemer, der tjekker, hvad en deltager kan om et emne, henter relevante læringsobjekter fra en database, tester målopfyldelsen og viser læringsfremgangen over tid."
(Kunnskabsdepartementet, 2014)(vores oversættelse).

Adaptivitet rejser diskussionen om, hvad læring er, og hvordan den foregår i e-læringssammenhænge?

Der kan således argumenteres for – både ud fra en social læringsteoretisk tilgang (Lave & Wenger, 1991), og fra en mere kognitiv (Winn, 2003)

- at en væsentlig faktor i læring er den lærendes adaption til et læringsmiljø, at læringsmiljøet derfor skal kunne irritere og udfordre den lærende, og ikke blot være en gnidningsløs tilpasning i forhold til behov og potentialer.

Helms, N.H., Heilesen, S. (2015

Det er en gensidig proces.

Den lærende skal være medskaber af læringsmiljøet og kunne være med til at forme og udfolde det i en "gensidig adaption", som Winn anfører (Winn, 2003, p.20).

Det vil sige, at læring udfoldes når den lærende tilpasser sig, glider ind og bliver en del af et læringsmiljø, men også når netop dette læringsmiljø ændres gennem den lærendes deltagelse.

Venlig fremmedhed –

Helms, N.H., Heilesen, S. (2015

Tilstedevær

Den lærende skal altså ikke alene tilbydes et læringsmiljø, og en læringsbane, der passer til vedkommendes behov og potentialer. Men den lærende skal også komme til stede i dette læringsmiljø.

Han, hun og måske især de skal tilbydes fjernvær og kunne realisere dette fjernværs muligheder til tilstedevær.

Helms, N.H., Heilesen, S. (2015)

Tilstedevær – det fysiske

Massificering

Centralisering

Costumisering

Lokalisering

Lokaliseringssbølger i læremiljøer

Telehuse – 1970-80’erne

OLC – 1990’erne

Study Labs – 10’erne

Tilknytning til lokale organiseringer – men
deinstitutionaliseret

Support – uden stigmatisering

Accept af funktionel uddannelsestilgang

Tilstedevær og nærvær

Nytte=f(D*UR*RS)

- Spørgsmål

Sammenhængen mellem hverdagens mikrolæring og institutionaliseret læring?

Kortuddannede, men digitalt kompetente?

Skaber nye medieringer nye muligheder for institutionaliseret læring?

Massificering – translationer for den enkelte?

Kilder

Slide 8 <http://www.marketingfacts.nl/berichten/social-media-zijn-business-accelerators-om-sneller-beter-en-goedkoper-te-zi>

Slide 15: <http://lesschmidt.net/moocs-near-the-peak-of-inflated-expectations/>

Slide 18-28: Karsten Gynther, UCSJ

Helms, N.H., Heilesen, S. (2015). Velfærdsteknologi og læringsteknologi med MOOC som eksempel i Eriksen, K. K., Hansbøl, M., Helms, N. H., Schlüntz, D. A. & Vestbo, M. 2015

Velfærd, teknologi og læring: i et professionsperspektiv. University College Sjælland, Sorø: UCSJ Forlag,

Horkheimer, M. (1953) Fragen des Hochschulunterrichts. In: *Gegenwärtige Probleme der Universität.* Frankfurter Universitätsreden, issue 8.
Frankfurt: Universität.

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: legitimate peripheral participation*
Cambridge: Cambridge University Press

NOU 2014:5 (2014). *MOOC til Norge.* Regjeringen.no. Retrieved from [NOU 2014:5 - MOOC til Norge - Regjeringen.no](http://www.regjeringen.no/norsk/no/2014/05/01/no-2014-5-mooc-til-norge).

Winn, W. (2002). Learning in Virtual Environments: Embodiment, Embeddedness and Dynamic Adoption. *Tech.Inst. Cognition and Learning.* Vol 1.pp.xx-xx.